

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

Ławnik SN Marek Molczyk

Protokolant Marta Brzezińska

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego prokurator Magdaleny Blank

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w T. M. M.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2023 r.

zażalenia obrońcy obwinionego na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 31 marca 2022 r., sygn. akt PK I SD 5.2021, w przedmiocie odmowy zawieszenia postępowania dyscyplinarnego

### **postanowił:**

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie,
2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

## UZASADNIENIE

Przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym toczy się postępowanie przeciwko prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w T. - M. M. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego kwalifikowanego z art. 137 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze dalej powoływane jako p..p. oraz pięciu przewinień dyscyplinarnych z art. 137 § 1 pkt 5 p.p.. Obrońca obwinionego złożył na rozprawie w dniu 31 marca 2022 r. wniosek o zawieszenie postępowania dyscyplinarnego z uwagi na toczące się przeciwko obwinionemu

postępowania karne, przed Sądem Rejonowym w G. o sygn. akt II K [...] oraz przed Sądem Rejonowym w W. o sygn. akt II K [...]. Obrońca obwinionego motywował wnioskiem tym, iż we wskazanych postępowaniach pojawiają się nowe dowody, które mogą być wykorzystane w tym postępowaniu (akta sprawy sygn. PK I SD 5.2021 – k. 1092).

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym na mocy postanowienia z dnia 31 marca 2022 r. nie uwzględnił wniosku o zawieszenie postępowania dyscyplinarnego dot. prokuratora M. M. uzasadniając, że nie zaistniała długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania. Sąd wskazał, że za okoliczność taką nie można bowiem uznać faktu prowadzenia przeciwko obwinionemu postępowania karnego przed sądem powszechnym, gdyż postępowanie dyscyplinarne od wymienionych przez obrońcę postępowań, jest niezależne (akta sprawy sygn. PK I SD 5.2021 – k. 1092).

Obrońca obwinionego zaskarżył to postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuraturze Generalnym. **Zarzucił** obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 p.p. poprzez odmowę zawieszenia postępowania dyscyplinarnego pomimo zajścia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania dyscyplinarnego oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez uznanie, iż w niniejszej sprawie nie zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania dyscyplinarnego. Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku z dnia 31 marca 2022 r. o zawieszenie postępowania o sygn. akt PK I SD 5.2021, prowadzonego przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym (akta sprawy sygn. PK I SD 5.2021 – k. 1117).

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Zażalenie obrońcy obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie. Zawarte w nim zarzuty odwoławcze nie uzasadniają zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zawieszenie postępowania o sygn. PK I SD 5.2021 dot. M. M..

W ocenie Sądu Najwyższego, argumentacja Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, zawarta w treści postanowienia jest zasadna. Należy

podzielić zapatrywania Sądu I instancji, że w niniejszej sprawie nie zaistniała w myśl art. 22 § 1 k.p.k. długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora M. M.. Taką okolicznością z pewnością w realiach niniejszej sprawy, nie jest sam fakt prowadzenia przeciwko ww. dwóch postępowań karnych. Jak przyjmuje się w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, zasadą jest, że postępowanie dyscyplinarne prowadzone przeciwko prokuratorowi toczy się niezależnie od postępowania karnego wszczętego przeciwko niemu, także w wypadku jednoczesności i podmiotowo - przedmiotowej tożsamości tych postępowań. Niezależność tych postępowań wynika z tego, że inne są kryteria kwalifikacji czynu jako przewinienia dyscyplinarnego a inne jako przestępstwa. Tożsamość przedmiotu postępowania karnego i postępowania dyscyplinarnego oznacza więc tożsamość czynu, a nie tożsamość jego ocen prawnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2017 r., SNO 48/17, LEX nr 2434714).

Zawieszenie postępowania to instytucja procesowego prawa karnego, która pozwala na przerwanie toczącego się postępowania na pewien okres. Instytucja ta określona została w art. 22 § 1 k.p.k., który jednocześnie określa istotę zawieszenia postępowania oraz wskazuje na otwarty katalog okoliczności umożliwiających zastosowanie tej instytucji. Ujęty w treści tego przepisu zwrot „w szczególności” wymienia dwie sytuacje, których wystąpienie uniemożliwia prowadzenie postępowania, natomiast pojęcie „długotrwałej przeszkody” może odpowiadać jeszcze wielu innym przyczynom zawieszenia, zarówno natury faktycznej, jak i prawnej. Muszą jednak one być na tyle uzasadnione, że zawieszenie postępowania będzie wydawało się być konieczne dla osiągnięcia sprawiedliwego rozstrzygnięcia. W rezultacie to od sądu orzekającego w danej sprawie zależy, czy uzna w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie, że dana przyczyna zawieszenia postępowania mieści się w przesłankach z art. 22 § 1 k.p.k.

W ocenie Sądu Najwyższego, w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym, nie zachodzi żadna z przesłanek obligujących sąd do jego zawieszenia. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r., sygn. akt I KZP 8/06, zapadłej co prawda na gruncie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych, zachowującej jednak aktualność także w odniesieniu

do postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przeciwko prokuratorom, stwierdzono, że toczenie się postępowania karnego nie może być uważane samodzielnie za długotrwałą przeszkodę w prowadzeniu postępowania dyscyplinarnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r., sygn. akt I KZP 8/06, OSNKW 2006 r. z 10., poz. 87). obrońca obwinionego w zażaleniu wywodzi, że choć postępowanie dyscyplinarne jest niezależne od toczących się postępowań karnych przeciwko M. M., przed Sądem Rejonowym w G. w sprawie o sygn. II K [...] i przed Sądem Rejonowym w W. w sprawie o sygn. II K [...], to jednak prowadzone przed sądami powszechnymi czynności i ujawniane dowody oraz dokonane ustalenia, mają znaczenie dla tego postępowania w kwestii ustalenia winy i sprawstwa obwinionego. Dodatkowo podnosi, że wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej bazuje na materiałach sprawy o sygn. II K [...], w której pojawiły się nowe informacje, jak również, że strony w postępowaniach tych zgłosiły liczne wnioski dowodowe, w tym o przesłuchanie kolejnych świadków, czy powołanie biegłych, co może także zostać zgłoszone w toku postępowania dyscyplinarnego. Odnosząc się do tych argumentów obrońcy, należy podzielić pogląd zawarty w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie o sygn. akt II ZOW 10/22, że oba postępowania w praktyce mogą mieć na siebie wpływ, dotyczy to jednak przede wszystkim wpływu postępowania karnego na postępowanie dyscyplinarne, a dokładnie, terminów przedawnienia karalności poszczególnych przestępstw i przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego (zob. M. Laskowski, Zasady odpowiedzialności sędziego za przestępstwa (w:) Uchybienie godności urzędu sędziego jako podstawa odpowiedzialności dyscyplinarnej, Warszawa 2019). Zgodnie z art. 141 § 3 p.p. jeżeli przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności dyscyplinarnej nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w odpowiednich przepisach Kodeksu karnego. Oznacza to, że sąd dyscyplinarny musi zawiesić postępowanie w sprawie, w której doszło już do upływu terminów przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego, przewidzianych w art. 141 § 1 i § 2 p.p., czekając na rezultat toczącego się jeszcze postępowania karnego. W razie bowiem prawomocnego skazania za przestępstwo nie występuje w postępowaniu

dyscyplinarnym przeszkoda procesowa w postaci przedawnienia, możliwe jest bowiem zastosowanie art. 141 § 3 p.p. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2023 r., stgn. akt II ZOW 10/22, LEX nr 3509863). W niniejszej sprawie dyscyplinarnej prowadzonej przeciwko prokuratorowi M. M., nie doszło do upływu terminów przedawnienia zarzuconych ww. przewinień dyscyplinarnych. Nie zachodzi zatem konieczność zawieszenia postępowania, również i z tych powodów.

Należy jeszcze raz stanowczo podkreślić, że postępowanie dyscyplinarne toczące się na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, jest postępowaniem niezależnym od postępowania karnego mającego za przedmiot tożsame czyny oraz osobę sprawcy przestępstwa (przewinienia dyscyplinarnego). Postępowanie karne, pomijając terminy przedawnienia, nie wpływa na postępowanie dyscyplinarne, którego co do zasady nie zawiesza się na czas trwania pierwszego, na co wprost wskazuje art. 143 § 1 p.p. Orzekające sądy, zarówno dyscyplinarne, jak i karne, są samodzielne w dokonywaniu ustaleń faktycznych, w tym dotyczących zawinienia. Sąd dyscyplinarny zachowuje samodzielność jurysdykcyjną, a orzeczenie wydane w postępowaniu karnym nie ma w tym postępowaniu charakteru prejudykatu. Stwierdzenie przez sąd karne, że czyn obwinionego dyscyplinarnie wyczerpał znamiona przestępstwa nie usuwa obowiązku oceny, czy - niezależnie od ocen stawianych na gruncie prawa karnego - zarzucany mu czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne. Ujmując tę kwestię inaczej należy stwierdzić, że ocena popełnienia przewinienia dyscyplinarnego jako czynu bezprawnego, zawinionego i noszącego ładunek społecznej szkodliwości dotyczącego wykonywania służby sędziowskiej lub godności pełnionego urzędu musi być samoistna, niezależna od ocen dokonywanych w postępowaniu karnym (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2013 r., sygn.. akt SNO 15/13, LEX nr 1350333).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

